

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

"1923"

Személy

Helyszám

333.32 "1923"

Szerző:

Cím: *A lakáskérdés - a háztulajdonosok megvilágításában*

Forrás:

Magyarország

Bp
(Hely)

1923. 1. 25.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A lakáskérdés — a háztulajdonosok megvilágításában

„A legutóbbi évtizedben kevesebb igénylőnek több lakás állott rendelkezésére, mint az előző évtizedben. Mi okozza a háziurak szerint a lakáshiányt?

(A Magyarország tudóstírójától.) Telcs Béla, a Háztulajdonosok Országos Szövetségének igazgatója a lakások felszabadításáról és a házbérek felemelésének kérdéséről, amiről lapunk vasárnapi számában hosszabb interjú-sorozatot közöltünk, a következőket mondotta a Magyarország munkatársának:

— A belga-holland lakásépítési terv pénzügyi részéhez és az állami kamatgarancia kérdéséhez nem kívánok addig hozzászólni, amíg az akció pénzügyi tervezetét nem ismerem. Mindenesetre nagyon tökéletes vállalkozásról kell, hogy szó legyen, mert 4000—5000 két-három- és négyszobás állandó jellegű lakásnak felépítése ma legalább 15 milliárd koronába kerül.

— Lakáspolitikai szempontból azonban 4000—5000 lakás fölépítése legtávolabbról sem jelenti a lakáshiány megszüntetését. Amíg a régi lakások lakbérére alacsony lesz, addig nem 4000—5000 lakásigénylő igényével kell számolni, hanem legalább ötször annyi igénylővel. Ha pedig a régi lakások lakbérére kellő arányba kerül a megváltozott gazdasági és kereseti viszonyokkal, akkor az összes lakásigénylők mind elhelyeződést tudnak találni a már meglévő lakásokban és nincs szükség nagyszabású építkezésre.

— A helyes lakáspolitikának elsősorban azt kell megállapítani, hogy

kik a lakásigénylők, kik számára kell lakásokat teremteni?

— Úgy a hivatalos felfogás, mint pedig a közvélemény még két évvel ezelőtt azt hangoztatta, hogy a megszorított lakosság számára kell lakásokat teremteni. Közben megjelentek az 1921 január havában felvett statisztika adatai, amelyekből megállapítást nyert, hogy a főváros lakossága nem növekedett meg, hanem stagnál, úgyhogy ma egy-egy lakásban kevesebb lakó lakik, mint lakott 1910-ben.

— Ez a körülmény sem indokolhatja azonban a lakáshiányt. Kétségteljes tény az, hogy elsősorban az új házasságoknak van önálló lakásokra szükségük. 1910-től 1920-ig bezárólag 75.244 házasságot kötöttek, az előző évtizedben pedig 74.478 házasságot. Ha leszámítjuk az 1919-ben kötött „szovjet”-házasságokat

megállapíthatjuk, hogy az utolsó évtizedben semmi esetre sem kötöttek több házasságot, mint az előző évtizedben. Az utolsó évtizedben azonban 33.369 új lakás keletkezett, az előző évtizedben pedig csak 19.142 új lakás. Ha az előző évtizedben az új házasságok el tudtak helyezkedni, amikor sokkal kevesebb lakások állott rendelkezésükre, akkor ma is el tudnának helyezkedni a sokkal nagyobb számú lakásokban, hasadott régi lakásokban elhelyeződést is nyert, az elhelyezkedésükkel a lakás nem volna boldog-nem helyezkedett családok részére nem elég 4—5000 boldogtalan számára a legkönnyebben megfizethető lakást építeni. Ezek számára a már meglévő lakások bérének a kereseti viszonyokkal összhangzásban

— A bevándorlással sem lehet okolni a lakáshiányt. Az utolsó évtizedben 236.000 lélek vándorolt be Budapestre és ugyanezen idő alatt 175.515 lélek volt az állam részéről terhet vállalni a lakásigényköltség el Budapestről, a bevándorlás által keletkezők egy kis részének elhelyezése végett — hisz a kezelt szaporulat tehát 60.485. Az előző évtizedben 4—5000 fővárosi lakás építésével még a vidéki városok a bevándoroltak száma 124.074, a kivándoroltakékon sem segítünk — holott a régi lakások bérének ellenben 43.734, úgy hogy az előző évtized bevándorlásaival a vidéki városok számára a lakásigénylők számára a bevándorlással többet tehát a főváros, mint a vidék valamennyi lakásigénylőjén segíthet.

— Azt hiszem, hogy a népjóléti miniszter úr kijelentései a 4—5000 lakás építéséről valami félreértésen alapulnak és még megerősítésre szorulnak. A Háztulajdonosok Országos Szövetsége igenis a maga részéről is helyeselte az állami építkezési tervet, amely 4—500 lakás felépítését célozza. Ezek a lakások a lakások felszabadításával kapcsolatban épülnének oly célból, hogy tartalékkul szolgáljanak a lakások felszabadulása esetén esetleg lakáshoz pillanatnyilag nem jutók számára. Ily lakó azonban nagyon kevés lesz és így 4—500 lakás felépítésével a kívánt célt dősségen el lehet érni.

— A mérleg tehát az, hogy az utolsó évtizedben, amikor lakáshiányról panaszkodunk, kétszer annyi elhelyezkedési lehetőség állott a lakosság rendelkezésére, mint az előző évtizedben, amelyben pedig lakásfelesleg volt.

— Az itt közölt adatokat a Háztulajdonosok Országos Szövetsége a kormány elé terjesztette és ezeket az adatokat mindegyik nem cáfolták meg. Nyilvánvaló, hogy semmi más, mint

a kereset és a lakbér háborúelőtti arányának teljes felborulása okozza a lakáshiányt.

Ez az egyetlen oka annak, hogy különben megüresedett lakások nem szabadulnak fel és az elhelyezkedésre várók nem tudnak elhelyezkedni.

— Az utolsó évtizedben a közölt adatok szerint 57.000 család számára nem jutott új lakás. Ha egy részük a megüresedett régi lakásokban elhelyeződést is nyert, az elhelyezkedésükkel a lakás nem volna boldog-nem helyezkedett családok részére nem elég 4—5000 boldogtalan számára a legkönnyebben megfizethető lakást építeni. Ezek számára a már meglévő lakások bérének a kereseti viszonyokkal összhangzásban

— Rendkívül helytelen pénzügyi- és lakáspolitikát folytat az állam részéről terhet vállalni a lakásigényköltség el Budapestről, a bevándorlás által keletkezők egy kis részének elhelyezése végett — hisz a kezelt szaporulat tehát 60.485. Az előző évtizedben 4—5000 fővárosi lakás építésével még a vidéki városok a bevándoroltak száma 124.074, a kivándoroltakékon sem segítünk — holott a régi lakások bérének ellenben 43.734, úgy hogy az előző évtized bevándorlásaival a vidéki városok számára a lakásigénylők számára a bevándorlással többet tehát a főváros, mint a vidék valamennyi lakásigénylőjén segíthet.

— Azt hiszem, hogy a népjóléti miniszter úr kijelentései a 4—5000 lakás építéséről valami félreértésen alapulnak és még megerősítésre szorulnak. A Háztulajdonosok Országos Szövetsége igenis a maga részéről is helyeselte az állami építkezési tervet, amely 4—500 lakás felépítését célozza. Ezek a lakások a lakások felszabadításával kapcsolatban épülnének oly célból, hogy tartalékkul szolgáljanak a lakások felszabadulása esetén esetleg lakáshoz pillanatnyilag nem jutók számára. Ily lakó azonban nagyon kevés lesz és így 4—500 lakás felépítésével a kívánt célt dősségen el lehet érni.